

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3229/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Takács János ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.707/2018/6/II. számú ítélete és a Balassagyarmati Törvényszék 20.P.20.902/2017/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, a Q) cikk (2)–(3) bekezdését, az R) cikk (1)–(3) bekezdését, az I. cikk (1)–(3) bekezdését, a II. cikkét, a VI. cikk (1) bekezdését, a VII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 1.1. A bíróságok által megállapított tényállás szerint az alperes tulajdonát képező Magyarnándor külterületi ingatlanon pontosan meg nem határozható időpontban az indítványozó dédapjának síremléke került felállításra. A korabeli haláleseti értesítő szerint kívánsága szerint Kelecsényben helyezték örök nyugalomra. Szintén Kelecsénypusztán, de pontosan meg nem határozható helyen és időben került sor a felperes további hozzátartozóinak eltemetésére.
- [4] Az alperes tulajdonában lévő külterületi bekerítetlen ingatlanon egészen 2014-ig kőkereszt állt, amely a felperes dédapjának emlékét hivatott volt szolgálni. Egy 2014-ben történt felperesi látogatáskor a kőkereszt már ledőlt állapotban volt, a későbbiekben pedig eltűnt a területről. Az alperes a tulajdonát képező területeken időközben tiltó táblákat helyezett el, amelyekben felhívta a nem kívánatos személyek figyelmét arra, hogy kutyával őrzött magánterületről van szó, amely folyamatos videókamerás ellenőrzés alatt áll.
- [5] A felperes 2017-ben kegyeleti jogának gyakorlásával kapcsolatban levelet küldött az alperesnek, aki válaszában annak igazolását kérte, hogy ténylegesen az ő tulajdonát képező területen kerültek eltemetésre a felperes által hivatkozott hozzátartozói.
- [6] Miután a felperes akként értékelte az alperes fenti magatartását, hogy kegyeleti joga gyakorlásában korlátozza, ezért keresettel élt és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes kegyeleti jogot sértett, kötelezze az alperest, hogy hagyja abba a jogsértést és tiltsa el a további jogsértéstől, valamint a sérelmes helyzetet akként szüntesse meg, hogy biztosítsa részére, hogy akár hozzátartozóival együtt szabadon látogathassa néhai hozzátartozói nyughelyét és ott kegyeleti jogát gyakorolhassa, és ezen sírnak a megközelítését az alperes tulajdonát képező ingatlanon keresztül, a kúria épülete felől biztosítsa. Kérte továbbá, hogy az alperes az elhunytak síremlékét és sírhelyét saját költségén eredeti állapotában állítsa helyre.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kegyeleti jog gyakorlását semmi- ben sem korlátozta, az emlékhely megrongálásához nem volt köze, azt a bekerítetlen területen bárki elkövet- hette, mint ahogy a tulajdonát képező más területeken is az elmúlt években több rongálás történt. Kijelentette, hogy eddig sem tette, de a jövőben sem kívánja korlátozni felperest a kegyeleti jogának gyakorlásában, vala- mint a síremlék helyreállításának a költségei nem terhelhetik őt.
- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.
- [9] A bíróság a csatolt okiratok szerint bizonyítottan találta, hogy a felperes hozzátartozói viszonyban áll az általa említett személyekkel, ugyanakkor megállapította, hogy a felperes csupán dédapja vonatkozásában tudta iga- zolni, hogy Kelecsényben került eltemetésre. A dédapa lányának tekintetében a haláleseti értesítő ugyan

tartalmazta a kelecsényi családi sírkertre utalást, azonban más egyéb temetkezési helyre utaló létesítményre maga a felperes sem hivatkozott. Az indítványozó anyai nagyanyja esetében a tényleges eltemetésére utaló egyetlen felperes által csatolt bizonyíték a budapesti eltemetés tényét rögzítette amellet, hogy a későbbiekben kerülhet majd sor a családi sírkertben történő örök nyugalomra helyezésre. A bíróság a felperes által csatolt levelezésből megállapította, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy a felperes hozzátartozói Kelecsénypusztán eltemetésre kerültek, ugyanakkor a sírok pontos helye nem volt felderíthető ezen okirati bizonyítékokból sem. A felperes előadása, valamint az általa megnevezett tanú vallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a kőkeresztet a felperes, mint környékbeli vadásztársasági tag vadászata során több alkalommal felkereste, legutoljára 2014-ben, amikor már a kőkereszt felső része le volt törve. Amíg az alperes tulajdonába nem került a perbeli ingatlan, addig az állami tulajdonú erdészet, állami gazdaság gondozta a síremlék környékét.

- [10] A bíróság rögzítette, hogy a felek közötti viszony megromlásának az volt az oka, hogy az alperes megszerezte a korábban a felperesi család tulajdonát képező kastélyt és annak környezetét, aminek következtében a tulajdonlással kapcsolatban a felperes családja különböző peres eljárásokat indított. A csatolt okiratok alapján a bíróság rögzítette, hogy a felperes 1997-ben fordult levéllel kegyeleti jogának gyakorlása miatt az alpereshez, amely visszautasításra került, majd ezután 2017-ig egyéb felszólítás nem történt írásban.
- [11] Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a megromlott viszony, illetőleg az alperes azon cselekedete, hogy a területét különböző táblák kihelyezésével próbálta védeni, a felperesben azt a tévképzetet keltette, hogy az alperes a kegyeleti jog gyakorlásában kívánja megakadályozni a felperest és családját és ezt kívánta tisztázni 2017-ben intézett levelével.
- [12] A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kegyeleti jog gyakorlásának korlátozását a felperes semmivel sem tudta bizonyítani. Az időközben leromlott síremlék közútról nem, de a bekerítetlen terület felől szabadon megközelíthető, a tulajdonos jogosultságai figyelembevételével a kegyeleti jog szabadon gyakorolható. Kifejtette, hogy kényelmi szempontok a kegyeleti jog gyakorlásánál nem vehetők figyelembe és az alperes nem kötelezhető arra, hogy a kúria épülete felőli zárt területéről a megközelítést biztosítsa.
- [13] A bíróság nem találta bizonyítottnak továbbá a felperes azon állítását sem, hogy az alperes a kőkeresztet megromgálta és rögzített, hogy az ingatlan tulajdonosának egyébként sincsen állagmegóvási kötelezettsége a tulajdonát nem képező emlékhelyek, illetőleg sírhelyek vonatkozásában, annak gondozás egyértelműen a kegyeleti jog jogosultját illeti meg, illetőleg terheli.
- [14] A bíróság a fentiekre tekintettel a felperes keresetét elutasította.
- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [16] A bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az elhunyt hozzátartozója iránti kegyeleti jogát az alperes megsértette, korlátozta, illetve akadályozta, valamint azt sem, hogy mindhárom rokonát azonos helyen temették el a Magyarnándor külterületi ingatlanon. Kifejtette, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során többször is következetesen sírokat jelölt meg, mely egyértelműen a három személy külön eltemetésére utal és dédapja 1927. évi gyászjelentéséből az ő pontos temetkezési helye sem állapítható meg, a kőkereszt csupán valószínűsíti, hogy itt temették el. A fenti ingatlanon több sírhant, síremlék nem volt. A családi sírkert pontos helyszíne ismeretlen, az indítványozó anyai nagyanyjának a tekintetében is csak az volt igazolt, hogy Budapesten a Kerepesi temetőben temették el. Az alperes 1996-ban tett nyilatkozata és az erdőgazdaság levele sem bizonyítja a rokonok perbeli ingatlanon való eltemetését, az csak úgy értelmezhető, hogy nem vonták kétségbe felperes azon állítását, hogy rokonai az adott ingatlanban kerültek eltemetésre.
- [17] A bíróság rámutatott arra, hogy az ingatlan tulajdonosaként az alperes rendelkezési jogából következően jogosult a magántulajdonát táblák kihelyezésével jelezni, és arra a belépést általánosságban tilalmazni, valamint egyik ingatlanát bekeríteni és őriztetni, ami nem kegyeleti jogot sértő magatartás. Önmagában az a tény, hogy korábban az egyik ingatlanban a felperes egyik rokonát temették el, illetve emlékére kőkeresztet állítottak, javára kegyeleti joga gyakorlásához egyik ingatlanra sem keletkezett az ingatlan mindenkorai tulajdonosával szemben, dologi jogi jellegű, szabadon gyakorolható használati jogot, a kegyeleti jog gyakorlásához előzetes egyeztetés szükséges a tulajdonossal. A perbeli adatok szerint ezt a felperes az alpereshez intézett 2017. július 19. napján kelt levelével gyakorolta csak és az általa javasolt konkrét út megjelölése nélkül. A felperes fellebbezési előadása szerint 2016. novemberéig az ingatlan bekerítése és őrzése ellenére az alperessel való előzetes egyeztetés nélkül, másik úton látogatta a bekerítetlen másik ingatlanon álló síremléket. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes 2016-ban a sírhely látogatását kifejezetten megtiltotta, ezt az alperes a felperes 2017. július 19.

napiján kelt levelére küldött válasziratában sem tette, csak azt jelezte, hogy ilyen igénye a felperesnek korábban nem volt, ezért a megbeszéléshez először a temetkezés tényét kellene bizonyítania.

- [18] A másodfokú bíróság hangsúlyozta azt is, hogy a felperes valójában azt tekinti joga gyakorlása akadályozásának, hogy az által állított sírhelyet nem közelítheti meg az elképzelései szerinti útvonalon, a kúria épületét is magába foglaló, bekerített, őrzött ingatlanon áthaladva, ezért helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy kényelmi szempontok a kegyeleti jog gyakorlásánál nem vehetők figyelembe.
- [19] A bíróság kifejtette, hogy a felperes dédapjának emlékére állított kereszt károsodásával vagy maradványainak eltűnésével kapcsolatban kegyeletsértő magatartás szintén nem bizonyított. A felperes állítása szerint az emlékmű ledöntése először 2007-ben, majd 2014-ben történt, végül 2016 végére az alapzat is eltűnt, így a fokozatoság egyértelműen természetes károsodásra utal. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 84. § (1) bekezdés a)–d) pontjaiban meghatározott igények a személyiségi jog megsértésének objektív jogkövetkezményei, melyek csak a személyiségi jogot sértő személlyel szemben alkalmazhatók.
- [20] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [21] A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet a bizonyítékok okszerű mérlegelése eredményeként állapította meg a releváns tényállást és abból helytálló jogi következtetésre jutott, miszerint a felperes nem tudta bizonyítani kegyeleti jogának alperes általi korlátozását, illetőleg akadályozását.
- [22] A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a felperes által csatolt okirati bizonyítékok, dokumentumok, fényképek csak az indítványozó dédapjának a perbeli ingatlanon való eltemetésének és síremlék állításának tényét támasztották alá, melynek ténye ugyanakkor a felperes kegyeleti jogosultságának érvényesíthetőségét önmagában megalapozta. Téves a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása is, hogy a három hozzátartozó kereszt melletti sírhelyét az indítványozó által megnevezett tanú vallomása alátámasztotta.
- [23] A kegyeleti jog mint személyiségi jog a tulajdonjoggal szemben korlátlan jogokat nem eredményezhet, annak gyakorlására csak előzetes egyeztetés után kerülhet sor. A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben a jogerős ítélet helyesen állapította meg a csatolt dokumentumok alapján, hogy a felperes csak a 2017-ben kelt levelével kezdeményezett ilyen egyeztetést az alperessel, konkrét útvonal megjelölése nélkül. Erre nem vitásan azt követően került sor, hogy az alperes az ingatlanára magánterületét jelző és belépést tiltó táblákat helyeztet ki, melyek a tulajdonos rendelkezési jogából eredően az ingatlan védelmét szolgáló intézkedéseként megtehetőek, ugyanakkor a jogerős ítélettel egyetértve hangsúlyozza a Kúria azt is, hogy egyéb peradat hiányában ezek nem értelmezhetők a kegyeleti jog gyakorlását korlátozó, tiltó intézkedéseknek. A perbeli síremlék nem vitatottan körbe kerítetlen területen állt, mely szabadon volt megközelíthető az erdei úton, illetve útvonalon keresztül, ezzel ellentéset a felperes sem igazolt. Egyetértett a Kúria a jogerős ítélet azon megállapításával is, hogy a felperes ezentúl nem bizonyította azt sem, hogy 2016-ban megtiltotta volna az alperes a síremlék látogatását, mert ennek bizonyítására 2017. évi levélre írt válaszirat sem volt alkalmas.
- [24] Az eljáró bíróságok az előzetes levelezés körében okszerűen jutottak azon megállapításra is, hogy 1997. évet követően csak 2017. júliusában volt írásbeli egyeztetés a kegyeleti jog gyakorlása tárgyában. A felperes már az elsőfokú eljárásban is úgy nyilatkozott, hogy 2016-ig a sírhelyet látogatta az erdő felőli részről. A felperes az ezen kívüli számos írásos egyeztetésre vonatkozó előadást csak a fellebbezésében és a felülvizsgálati eljárásban tett, az elsőfokú eljárásban ilyen hivatkozása nem volt. A felperes a fellebbezéshez csatolt 2017. évi ügyvédi levélre egyrészt az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, másrészt ez a kegyeleti jog korlátozását, illetve akadályozását nem bizonyította, hanem csak a kőkereszt károsodásával kapcsolatos tájékoztatás kérését tartalmazta.
- [25] A felülvizsgálati kérelemben előadottal ellentétben az alperes 1996-ban tett nyilatkozatát is helyesen értelmezte a másodfokú bíróság akként, hogy a bekeríteni szándékozott területen kívüli bejárással kívánta már ekkor is biztosítani a kegyeleti jog gyakorlását az alperes. Helytálló az az értelmezés is, hogy az alperes feltételes nyilatkozata csupán annyit jelent, hogy ez időpontban még nem volt jogerős tulajdonszerzése, mely az e tárgyban a felek közötti korábbi vitákra is utaló kijelentéseként értelmezhető.
- [26] Oszítja a Kúria a jogerős ítélet azon álláspontját is, hogy a kegyeleti jog nem szolgálhat kényelmi szempontokat, valamint nem korlátozhatja a tulajdonos rendelkezési jogához való jogosultságát sem, melyből szükségszerűen következik, hogy a kegyeleti jog gyakorlását a felperesnek az alperessel egyeztetnie szükséges. Erre figyelemmel helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes valójában azt tekinti kegyeleti joga sérelmének, hogy a kúria bekerített területe felől nem tudja az ingatlant megközelíteni, ehhez képest felülvizsgálati

kérelmében pedig már arra hivatkozott, hogy az elkerített területen haladó közúton keresztül – a kúriára be nem lépve – kívánja ezt megközelíteni.

- [27] A másodfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a kegyeleti jogosultság gyakorlása nem biztosíthat korlátlan jogokat az ingatlan mindenkori tulajdonosával szemben.
- [28] A Kúria hangsúlyozza, hogy okszerűen mellőzték az eljáró bíróságok az indítványozó által megnevezett tanú tanúkénti meghallgatását. A csatolt bizonyítékokból és a felek nyilatkozatából ugyanis bizonyítást nyert, hogy a kőkereszt az erdőből megközelíthető, kegyeleti jogát a felperes tudta gyakorolni. Az, hogy az erdőben nincs közút és a terepviszonyok nem ideálisak, nem volt az alperes terhére értékelhető. Ezen túl az elsőfokú eljárásban az indítványozó által megnevezett tanú tanúkénti meghallgatásával kapcsolatban a felperes csupán annyit adott elő késedelmes bizonyítási indítványában, hogy a kegyeleti jog akadályozása és korlátozása körében kéri megnyilatkoztatni, további részletezett tényelőadást nem tett. Minderre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (2)–(6) bekezdését és 163. §-át sem.
- [29] Arra azonban helyesen hivatkozott a felülvizsgálati kérelem, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget abban a körben, hogy a tanú meghallgatását mi okból mellőzte, valamint nem értékelte a másodfokú eljárásban csatolt írásbeli nyilatkozatát sem, de ez olyan csekély súlyú szabálysértés, mely az ügy érdemi elbírálására – a bizonyítás eredményére tekintettel – nem hatott ki. A Kúria megjegyzi, hogy a felperes által a másodfokú eljárásban csatolt tanú írásbeli nyilatkozata egyébiránt az erdőben az alperesi tulajdonos általi figyelmeztető táblák elhelyezését igazolta és, hogy az alperes a vadászatot is megtiltotta, arra vonatkozóan csupán a tanú feltevését, véleményét tartalmazza, hogy álláspontja szerint az alperes a felperest is akadályozta a kegyeleti joga gyakorlásában.
- [30] Súlytalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása is, hogy 1994-ben az alperes rendőrt hívott a felperesre, figyelemmel arra, hogy perbeli előadása szerint kegyeleti jogát 2016-ig szabad gyakorolta, illetőleg az alperes 1996. évi nyilatkozata szerint már ekkoriban is a kúria épülete felüli bejárással kívánta volna azt gyakorolni.
- [31] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet helyesen jutott arra a következtetésre, hogy kegyeleti jogsértés nem állapítható meg, melyre figyelemmel a Ptk. 84. § (1) bekezdése a)–d) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények sem alkalmazhatók, valamint arra, hogy bizonyítottság hiányában azt sem lehetett megállapítani, hogy az alperes rongálta meg a kőkeresztet.
- [32] Az Emberi Jogok Európai Egyezményével kapcsolatos hivatkozások körében a Kúria annyit tart szükségesnek megegyezni, hogy a perbeli jogvitában a Ptk. 85. § (3) bekezdésén alapuló kegyeleti jog megsértését kellett az eljáró bíróságoknak vizsgálni. Ebből következően a felülvizsgálatnak nem lehetett tárgya a Római Egyezmény 8., 9., 13. és 14. cikkében rögzítettek megsértése az eljáró bíróságok által.
- [33] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [34] 1.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéletábra 1.Pf.20.707/2018/6/II. számú ítélete és a Balassagyarmati Törvényszék 20.P.20.902/2017/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, Q) cikk (2)–(3) bekezdését, R) cikk (1)–(3) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, VII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [35] Az indítványozó szerint a bírósági ítéletek sértik az emberi méltóságból levezetett kegyeleti jogát és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mivel nem biztosítják számára, hogy a felmenői sírhelyét meglátogassa, azt helyreállítsa és gyakorolja a tiszteletadást. Sérelmezi, hogy a bíróságok keresetét bizonyítatlanságra hivatkozva elutasították, az általa felajánlott bizonyítást minden érdemi indoklás nélkül mellőzték. A bírósági ítéletek a peradatokkal ellentétesen úgy indokolták meg döntéseiket, mintha lehetősége lenne hozzátartozói sírját meglátogatni, és az alperes ezt nem akadályozná meg, azonban a tények ezzel ellentétesek. A bíróságok nem értékelték azt, hogy az alperes rendőrt hívott rá, amikor a sírhoz akart menni, a bíróságok úgy foglaltak állást mintha csak kényelmi szempontokat szolgálna, hogy az egyetlen közútról szeretné megközelíteni a sírhelyet. A bíróságok nem vették figyelembe, hogy az alperessel hiába próbált számos alkalommal egyeztetni, mindössze egyszer, csak a per megindítását megelőzően kapott tőle választ, amikor azt is letagadta, hogy bármelyik hozzátartozója ott lenne eltemetve. Az indítványozó sérelmezi, hogy hiába akarta bizonyítani, hogy az alperes megtiltotta a belépést arra az ingatlanra, ahol a sírhely található, az általa indítványozott tanút a bíróság nem hallgatta meg, a Kúria pedig ezt nem tekintette olyan jogsértésnek, ami az ítélet hatályon kívül helyezését

indokolta volna. A Kúria ugyan elismerte felülvizsgálati ítéletében, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget, amikor nem indokolta, hogy a tanút miért nem idézte meg, azonban ezt csak csekély súlyú jogszabálysértésnek ítélte.

- [36] A bíróságok nem vették figyelembe, hogy az Alaptörvény értelmében az együttélés legfontosabb keretei a család és a nemzet és, hogy a családja nem tehet arról, hogy a családi sírhely a család tulajdonából kikerült, ami a Nemzeti Hitvallás által tagadott diktatúrákkal van összefüggésben. A bíróságok ítéletei azt eredményezik, hogy az utódok, tehát a jelen és a jövő magyarjai nem róhatják le kegyeletüket a múlt magyarjai, a nagyszülők és dédszülők előtt, pedig fotókkal, tanúvallomással, okiratokkal is bizonyította, hogy dédapja síremléke az alperes ingatlanán van.
- [37] A bírósági ítéletek sértik lelkiismereti- és vallásszabadságát is, mivel megakadályozzák, hogy kegyeleti jogát a keresztény ünnepekhez kapcsolódóan Húsvétkor és Mindenszentekkor rója le.
- [38] A döntések sértik továbbá az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdését és ezáltal az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt, hazánkban az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett egyezmény 8. cikkét, 9. cikkét, 13. cikkét és 14. cikkét.
- [39] Az indítványozó kiemeli, hogy semmi mást nem szeretne, mint azt, hogy az emberi méltósághoz való joga, illetve kegyeleti joga biztosítva legyen, és egyrészt megőrizhesse a felmenői nyughelyét és síremlékét, másrészt gyakorolhassa a tiszteletadást elhunyt hozzátartozói felé. Az indítványozó előadja továbbá azt is, hogy a Kúria ítélete után is megkereste az alperest és kérte, hogy engedje meg, hogy dédapja síremlékét a saját költségén visszaállíthassa, valamint biztosítsa, hogy évente azt két alkalommal, Húsvét és Mindenszentek ünnepén meglátogathassa és ott kegyeleti jogát gyakorolhassa. Az alperes azonban válasza sem méltatta, ami bizonyítja, hogy a kegyeleti jogsértés az ítéletekben foglaltakkal szemben fennáll. A bíróságok azzal, hogy keresetét elutasították kegyeleti joga gyakorlását a jövőre nézve ellehetetlenítették.
- [40] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [41] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogai kimerítését követően.
- [42] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [43] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként jelölte meg – többek között – a Nemzeti Hitvallást, a Q) cikk (2)–(3) bekezdését, az R) cikk (1)–(3) bekezdését, az I. cikk (1)–(3) bekezdését. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének a megállapítása alkotmányjogi panasz keretében nem indítványozható. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jogoknak, a felhívott alaptörvényi rendelkezések címzettje nem az indítványozó, nem biztosítanak számára jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre alapítani. Ezért az utalt alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nincs helye {3047/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [14]; 3364/2020. (X. 22.) AB határozat, Indokolás [19]; 3008/2020. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [31]; 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [44] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az e) pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert nem tartalmaz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével és VII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítélet miként sérti ezt az Alaptörvényben biztosított jogot. Az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [45] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

- [46] Az indítványozó alapvetően az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jog, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem a bírósági eljárásra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozik. Mivel azonban az indítvány a bíróságok eljárásával és döntéseivel kapcsolatban tartalmaz indokokat a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vonatkozóan, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet tartalma szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állító indítványi elemként bírálta el [3178/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [39]].
- [47] A bírósági ítéletekkel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, amely szerint tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]]. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára [3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]].
- [48] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bíróságok eljárásának, valamint ítéleteiknek a felülbírálatára irányulnak. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasa egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkoznak, a döntésekkel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletekben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintik alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [49] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [50] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában, 52. § (1b) pontjában és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1813/2020.

